

LJUBLJANSKA BORZA

LJUBLJANA *Stock Exchange*

Vodnik za vlagatelje na Ljubljanski borzi

NA KRATKO O BORZI

Ime	Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana
Naslov	Slovenska cesta 56, Ljubljana
Spletna stran	www.ljse.si
100 % lastnik borze	Zagrebska borza d. d.
Število borznih članov	9
Glavni segment trga	Prva kotacija, trg delnic
Borzni indeks	SBITOP, SBITOP TR
Trgovalni čas	9.15 - 15.30 (svežnji: 8.00 - 15.30)
Trgovalni načini	- Neprekinjen način trgovanja (za bolj likvidne vrednostne papirje) - Avkcijski način trgovanja (za manj likvidne vrednostne papirje)
Poravnava poslov	KDD – Centralna klirinško depotna družba
Regulator trga kapitala	Agencija za trg vrednostnih papirjev

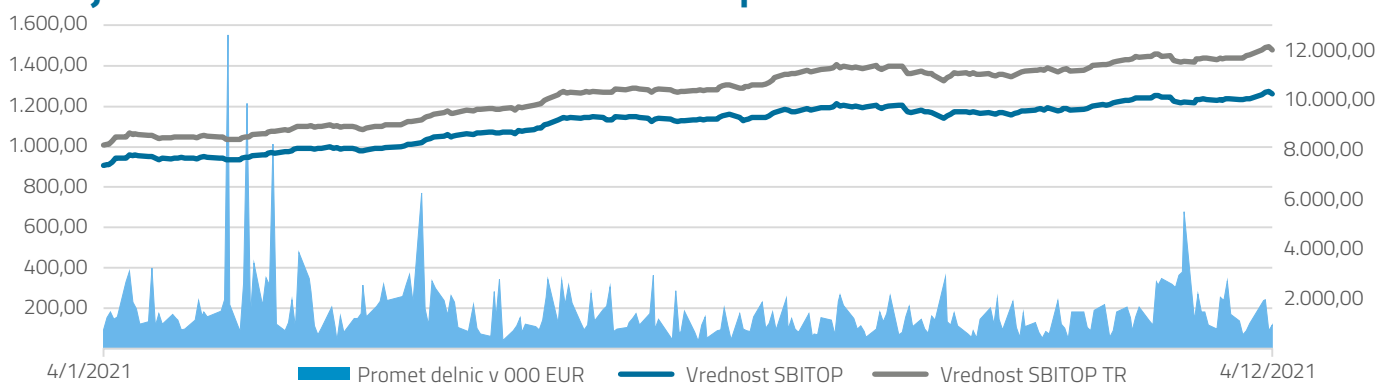
Tržna kapitalizacija in promet Ljubljanske borze v letu 2021

Tržna kapitalizacija konec leta 2021*	Leto 2021 (v mio EUR)	Delež v %
Vsi vrednostni papirji	44.190	100,00 %
Vse delnice	9.514	21,53 %
Delnice Prva kotacija	8.995	20,35 %

Promet v letu 2021	Leto 2021 (v 000 EUR)	Delež v %
Vsi vrednostni papirji	379.962	100,00 %
Vse delnice	379.789	99,95 %
Delnice Prva kotacija	368.888	97,09 %

*Delež vseh delnic predstavlja 18,9% BDP v enoletnem obdobju 2020Q4 – 2021Q3 – 50,398 mio EUR; Vir: SURS.

Gibanje indeksov SBI TOP in SBI TOP TR ter promet z delnicami

ZAKAJ INVESTIRATI V SLOVENSKE DELNICE?

- Na borzi lahko trgujete z delnicami družb, ki sodijo med najboljše slovenske družbe. Te družbe dobro poznate in jim zato zaupate, da bodo uspešno poslovale tudi v prihodnje, s tem pa plemenitile vaš kapital.
- Informacije o slovenskih borznih družbah so vam lažje dostopne kot tiste o mednarodnih družbah: vse objave borznih družb so dostopne na sistemu SEOnet, mediji pa jih tudi intenzivno pokrivajo.
- Pri borznih posrednikih vam je na voljo analitična podpora, pri nekaterih pa lahko spremljate tudi trgovanje na borzi.

Družba	Povprečni dnevni promet v letu 2021 (v EUR)	Povprečno dnevno število poslov v letu 2021	Sprememba tečaja v letu 2021 v %	Delež delnic v prostem obtoku 31. 12. 2021 v %	Delež delnic v lasti tujcev 31. 12. 2021 v %
Cinkarna Celje, d. d.	56.399	7	45,5%	55,39%	11,08%
Intereuropa, d. d., Koper	649	1	25,9%	12,95%	0,33%
Krka, d. d., Novo mesto	654.478	44	29,1%	68,00%	22,21%
Luka Koper, d. d., Koper	59.943	11	32,6%	37,87%	7,33%
Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana	338	1	163,2%	9,90%	98,92%
NLB d. d.	230.968	15	66,4%	33,49%	70,32%
Petrol, d. d., Ljubljana	223.219	12	56,3%	59,77%	27,43%
Pozavarovalnica Sava, d. d., Ljubljana	97.243	10	50,8%	44,29%	33,60%
Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana	51.162	10	28,9%	31,87%	6,59%
Zavarovalnica Triglav, d. d., Ljubljana	95.907	12	22,7%	36,07%	16,75%

KATERI PRODUKTI SO VAM NA VOLJO?

Trg delnic (25 instrumentov):

- Prva kotacija
- Standardna kotacija

Trg obveznic (34 instrumentov):

- Obveznice
- Zakladne menice
- Komercialni zapisi

Trg strukturiranih produktov (5 instrumentov)

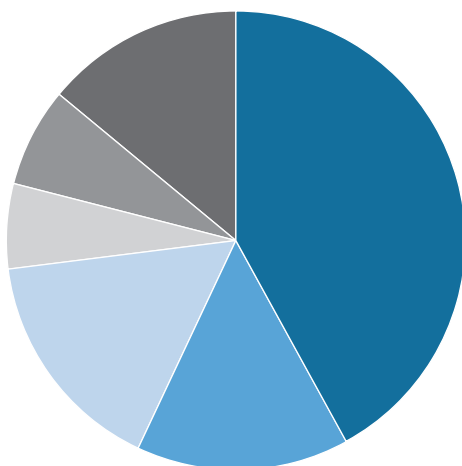
- ETF

Trg SI ENTER (119 instrumentov):

- Segment ADVANCE
- Segment BASIC
- Segment PROGRESS

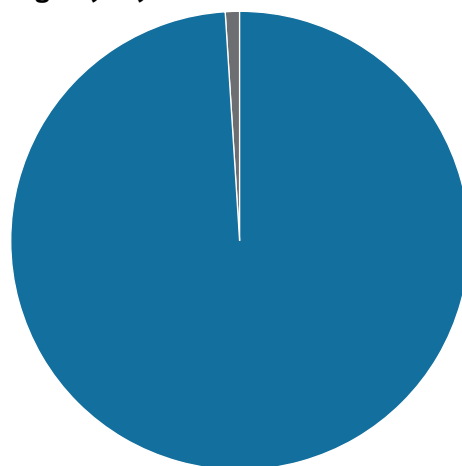
*stanje na dan 31. 12. 2021

Najprometnejše delnice v letu 2021

Krka 43,43%	Zavarovalnica Triglav 6,36%
Petrol 14,81%	Pozavarovalnica Sava 6,45%
NLB 15,33%	ostale 13,62%

Sestava prometa z vrednostnimi papirji po tipih finančnih instrumentov na vseh trgih Ljubljanske borze v letu 2021

delnice 99,55%	zakupne menice 0,00%
obveznice 0,04%	strukturirani produkti 0,00%
komercialni zapisi 0,00%	

DRUŽBE V PRVI KOTACIJI

CINKARNA

KRKA

Mercator

TelekomSlovenije

Intereuropa®

Globalni logistični servis

LUKA KOPER

Port of Koper

NLB

SAVARe

triglav

PRVA KOTACIJA

LJSEPRVA
LJUBLJANA Stock Exchange

V Prvi kotaciji so borzne družbe, ki izstopajo po svoji mednarodni odprtosti, likvidnosti, velikosti in transparentnosti poslovanja. Za vlagatelja pomeni Prva kotacija določeno zagotovilo kakovosti vrednostnega papirja, ki predstavlja sorazmerno varnost naložbe.

INDEKS

- SBITOP služi kot »benchmark« indeks, ki nudi informacije ogibanju cen najbolj likvidnih in največjih delnic na organizira-nem trgu. Gre za indeks celotnega trga oziroma »broadband« indeks, katerega namen je slediti najboljšim delnicam na Ljubljanski borzi in tako nuditi osnovo za naprednejše finančne produkte.
- SBITOP TR je indeks celotne donosnosti, ki v svojem izračunu, poleg tržnih tečajev, upošteva tudi potrjene dividende, sicer pa prav tako, kot indeks SBITOP meri donosnost najbolj likvidnih slovenskih delnic na Ljubljanski borzi.

SBITOP
LJUBLJANA Stock Exchange

SLOVENSKI KODEKS UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Kodeks je vlagateljem v veliko pomoč pri preverjanju nivoja in oceni tveganja upravljanja, vodenja in nadziranja posamezne borzne družbe. Glavni cilj Kodeksa je razvoj dobre prakse korporativnega upravljanja v Sloveniji. Vse borzne družbe so dolžne vsako leto javno razkriti izjavo o skladnosti s Kodeksom, ki daje vlagateljem dober vpogled v nivo korporativnega upravljanja pri posamezni družbi. Kodeks skupaj pripravljata Ljubljanska borza in Združenje nadzornikov Slovenije.

**ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE**

za učinkovito korporativno
upravljanje

KAKO POTEKA TRGOVANJE NA LJUBLJANSKI BORZI?

Trgovanje z vrednostnimi papirji poteka preko borznoposredniških hiš, investicijskih podjetij in bank, ki so članice Ljubljanske borze. Za začetek trgovanja na borzi je potrebno z izbrano članico Ljubljanske borze podpisati pogodbo o borznem posredovanju in poskrbeti za odprtje trgovalnega računa. Pri tem mora vlagatelj zagotoviti sledečo dokumentacijo:

- veljavni osebni dokument za fizične osebe,
- izpisek iz sodnega registra, ki ne sme biti starejši od treh mesecev za domače pravne osebe,
- overjen izpisek iz sodnega oz. drugega registra države sedeža za tuje pravne osebe,
- davčno številko,
- številko transakcijskega računa, kamor bodo nakazana denarna sredstva.

Trgovanje poteka preko trgovalnega sistema

Ljubljanska borza trguje na mednarodni trgovni platformi Xetra® T7, ki omogoča vnos različnih vrst naročil za trgovanje ter različne trgovne mehanizme, kot so neprekinjeno in avkcijsko trgovanje, otvoritvene, prekinitvene in zaključne avkcije ter vzdrževanje likvidnosti. Neprekinjeno trgovanje se začne ob 9.15 uri z odprtjem otvoritvene avkcije in potem omogoča neprekinjeno sklepanje poslov po tečajih v okviru vsakokratne najboljše ponudbe in povpraševanja. V avkcijskem načinu trgovanja, ki je namenjeno manj likvidnim delnicam, se vsi posli za posamezno delnico sklenejo enkrat v dnevu po enem samem tečaju.

Vsa naročila vlagateljev lahko v sistem Xetra® T7 vnašajo le borzni posredniki. Vnos naročil je možen vsak trgovni dan od 8.00 ure dalje, samo trgovanje pa poteka med 9.15 in 15.30 uro.

V sistemu Xetra® T7 je možna uporaba naslednjih naročil:

- Tržna naročila
- Omejena naročila
- Naročila s pogoji načina izvršitve:
 - Naročila s skrito količino
 - Stop naročila
 - Naročila takoj-ali-prekliči
 - Naročila izvrši-ali-prekliči
 - Naročila zavedi-ali-prekliči
- Naročilo s pogoji omejitve veljavnosti izvršitve na posamezno trgovalno fazo:
 - Samo v otvoritveni avkciji (opening auction only)
 - Samo v zaključni avkciji (closing auction only)
 - Samo v avkciji (auction only)
- Naročilo s pogoji časovne veljavnosti:
 - Dnevno naročilo (good-for-day)
 - Naročilo do določenega datuma (good-till-date)
 - Naročilo do preklica (good-till-cancelled)

Priporočamo, da se glede nasveta o najprimernejših naročilih in taktiki trgovanja obrnete na svojega borznega posrednika.

Obračun in poravnava poslov, sklenjenih na Ljubljanski borzi

Za posle sklenjene na Ljubljanski borzi velja, da postanejo stranke posla dokončno zavezane za izpolnitev obveznosti iz poslov, sklenjenih na določen trgovni dan (T+0), najkasneje do 16.30. ure na ta isti dan. Dokončnost transakcij je dosežena s transferjem zadevnih papirjev in kupnine na dan T+2 najkasneje do 15.00. ure. V primeru obračuna in poravnave poslov, sklenjenih na organiziranem trgu, KDD uporablja t.i. »BIS DvPModel 2« (neto princip na denarni strani posla, bruto princip na strani papirjev).

Davki

	slovenski vlagatelji	
	pravne osebe v %	fizične osebe v %
Obresti	15	27,5
Dividende	15	27,5
Kapitalski dobički	15	27,5*

* Davčna stopnja za prvih pet let imetništva kapitala v višini 27,5 %, nato se vsakih pet let zniža za 5 %, začnši od stopnje 20 %.

KAKO IN KJE DOBITE INFORMACIJE O TRGOVANJU?

Najboljši vir informacij in svetovanja je vaš izbrani **borzni posrednik**. Pri njem lahko dobite redna poročila in podatke o trgovanju, o delnicah, analitična poročila o posamezni delnici, nakupna in prodajna priporočila ter druge koristne informacije.

Podatki o trgovanju z delnicami so na voljo na **spletni strani borze** (www.ljse.si), pa tudi na spletnih portalih borznoposredniških družb in drugih ponudnikov tovrstnih informacij. Pri nekaterih lahko trgovanje spremljate tudi v živo.

Na **SEOnet** (<https://seonet.ljse.si>) so brezplačno na voljo informacije o poslovanju borznih družb, kot so letna in kvartalna poročila ter tudi pretekle in tekoče informacije, za katere družbe menijo, da lahko vplivajo na ceno delnice, prospekti in druge pomembne informacije.

SEONET
LJUBLJANA Stock Exchange

INFO HRAMBA (<https://www.oam.si>) je zanesljiva in uradna centralna točka vseh nadzorovanih informacij slovenskih borznih družb in bo v prihodnje tudi del panevropskega sistema z eno vstopno točko za območje celotne EU.

INFOSTORAGE
LJUBLJANA Stock Exchange

IZBERITE SI SVOJEGA BORZNEGA POSREDNIKA

Borzni posrednik bo na trgu izvrševal vaša naročila za nakup in prodajo vrednostnih papirjev, obenem pa vam bo svetoval na primer:

- kateri instrument predstavlja priložnost za nakup (na podlagi priporočila analitikov),
- katero naročilo je najprimernejše za doseg vašega cilja pri prodaji ali nakupu,
- pošiljal vam bo informacije o dogajanju na trgu, pri njem lahko dobite informacije o pričakovanih gibanja cen instrumentov v prihodnje (na podlagi analitičnih predvidevanj),
- nekateri borzni posredniki vam bodo omogočili spremljanje trgovanja na borzi in trgovanje preko spletne aplikacije,
- nekatere borzne hiše organizirajo za svoje stranke izobraževalna srečanja in podobno.

Borznega posrednika lahko izberete pri naslednjih borznih družbah in bankah, ki so člani Ljubljanske borze:

ČLAN	TELEFON	SPLETNA STRAN
BKS Bank AG, Bančna podružnica	+ 386 1 589 57 00	www.bksbank.si
Erste Group Bank AG, Dunaj*	+ 43 5 010 010 100	www.erstegroup.com
Ilirika borzno posredniška hiša, d.d.	+ 386 1 300 22 80	www.ilirika.si
InterCapital securities Ltd., Zagreb*	+ 385 1 482 58 90	www.intercapital.hr
Nova KBM, d.d.	+ 386 2 229 20 81	www.nkbm.si
Nova Ljubljanska banka, d.d.	+ 386 1 476 51 99	www.nlb.si
Raiffeisen Centrobank AG, Dunaj*	+ 43 1 515 204 08	www.rcb.at
SKB banka, d.d.	+ 386 1 471 50 71	www.skb.si
WOOD & Company Financial Services, a.s., Praga*	+420 222 096 111	www.wood.cz

*Tuji član z oddaljenim dostopom

Omejitev odgovornosti: Ta brošura je oblikovana z namenom omogočiti splošne informacije o Ljubljanski borzi, njenih storitvah ter o slovenskem trgu kapitala. Niti borza niti katerakoli druga pravna ali fizična oseba, ki je sodelovala pri nastanku in izdelavi te brošure, zato ne odgovarja za nobeno škodo, ki bi izhajala iz uporabe informacij v tej brošuri. Celotno objavljeno vsebino bralci uporabljajo na lastno odgovornost. Vsebinska, kot je objavljena v tej brošuri, v kolikor ni tako izrecno navedeno, ne pomeni ponudbe ali vabila k oddaji ponudbe za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev. Seznanitev z vsemi oblikami tveganja pri naložbah v vrednostne papirje je pogoj za oblikovanje ustrezne investicijske odločitve, zato borza bralcem priporoča, da ne sprejemajo investicijskih odločitev zgolj na osnovi objavljenih informacij v tej brošuri, temveč se o tem posvetujejo s pooblaščenimi strokovnjaki na ustreznih področjih.

LJUBLJANSKA BORZA
LJUBLJANA *Stock Exchange*

🏠 Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana
Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana

☎ 01 471 02 12 🌐 www.ljse.si

☎ 01 471 02 13 ✉ info@ljse.si